

ארגון משפחות נרצחים ונרצחות

23 יוני 2026

לכבוד
ח"כ מירב כהן
יו"ר הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי

עמדת ארגון משפחות נרצחים ונרצחות לדיון מעני המדינה למצוקות אלמנות שכול אזרחי

ארגון משפחות נרצחים ונרצחות (להלן: "הארגון") מאגד בתוכו עשרות בני משפחה שיקריהן נרצחו על לא עוול בכפם. הארגון הוקם בשנת 1998 ומאז פועל בהתמדה, בעקביות וללא ליאות במישורים שונים, במטרה למנוע אלימות בכלל ומעשי רצח ועבירות המתה בפרט, וכן הוא פועל ליישום והרחבה של זכויות נפגעי עבירה בכלל ונפגעי עבירות המתה בפרט.

עקב "היררכיית שכול" שנוצרה בחברה הישראלית, אין סביב קורבנות הרצח שמותם לא נגרים בפעולת איבה, הילה הרואית, וזאת בשונה מרצח על רקע לאומני. למשפחות הנרצחים והנרצחות אין בחברה מעמד מיוחד ומכובד כמו למשפחות שכולות "קלאסיות". גם **הסיוע אינו מתקרב לסיוע המוגש לנפגעי פעולות איבה**.

בשנים האחרונות מימדי הרצח בחברה הערבית וגם בחברה היהודית היו אמורים להביא להגדלה משמעותית של תקציב משרד הרווחה למרכזי סיוע למשפחות נרצחים.

לא רק שזה לא קרה, אלא בתקופה האחרונה אנחנו נתקלים במגמות הפוכות של **צמצום הסיוע הפרטני ואי קיום סמינרים, ימי עיון ואירועי הנצחה עבור המשפחות**.

מאחורי כל רצח של אב המשפחה נותרת אלמנה, ברוב המקרים אמא לילדים קטנים. מעבר לכאב האובדן האלמנות ממשיכות לחיות תחת איומים ופחד שמא מי שרצח את הבעל עלול לפגוע גם בהן. הן חיות בחרדה מתמדת לגורל ילדיהן. הן עלולות להתקל בהטלת סטיגמה וניכור חברתי.

זה כלל לא דומה להתמודדות עם מוות טבעי ככל שהוא טרגי ועצוב.

חברי הארגון היו שותפים לגיבוש תכנית סיוע למשפחות נפגעי עבירת המתה. אנחנו ממשיכים להיאבק במשך שנים למען תיקון הליקויים שפוגמים ביישום התכנית כה מושקעת וחדשנית.

במסמך מ.מ.מ. הובאו נתונים על היקף הסיוע למשפחות נפגעי עבירות המתה.

הנתונים מדברים בעד עצמם.

בסעיף 4.1.1 **מסירת הודעה מרה**

לפי משרד הרווחה, **מתוך 299 מקרי רצח בשנת 2024**,⁶⁷ **נמסרו שלוש הודעות בלבד**.

מנתונים אלו עולה השאלה מדוע, למרות אחריות משרד הרווחה ומשטרת ישראל על נושא זה,

לא נמסרות הודעות במקרים אלו.

בחלוף השנים המרכיב החיוני הזה בהפעלת תכנית סיוע למשפחות נפגעי עבירות המתה לא מומש. פנינו מספר פעמים לגורמים במשרד הרווחה, למשטרת ישראל ולוועדת היגוי של תכנית סני"ה ללא שום מענה.

אם הדבר פוגע בכלל משפחות נפגעי עבירות המתה הוא גורם פגיעה עוד יותר חמורה למשפחות שעברית אינה שפת האם שלה, לרבות בחברה הערבית, אבל גם בקרב משפחות ממוצא אתיופי ומחבר העמים.

סיוע משפטי

הענקת הסיוע המשפטי למשפחות נפגעי עבירה יצרה מהפכה אמיתית בהתמודדות משפחות עם הליך משפטי מייגע.

החל מ-2025.1.5 **הסיוע המשפטי עוגן בחקיקה, אינו מוגבל בזמן וחל גם על הליכים מנהליים - וועדות שחרורים (ועדות שחרורים רגילות, ועדות שחרורים מיוחדות לקציבת מאסר עולם, וועדות פסיכיאטריות)**.

זהו צעד מבורך, המבטא הכרת המדינה בצורך למצות זכויות נפגעי עבירות המתה באופן ממשי.

ארגון משפחות נרצחים ונרצחות

הצורך בהרחבת טיפול פרטני במסגרת תכנית סיוע לנפגעי עבירות המתה

בשנים האחרונות אנחנו עוקבים בסיפוק רב אחר שיפור ניכר בהענקת סיוע למשפחות אחרי רצח יקירן במסגרת תכנית סנ"ה המתקצבת והמפוקחת על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי. אולם במפרט האחרון משנת 2023 "הפעלת תכנית סיוע למשפחות שכולות כתוצאה מהתאבדות, תאונת דרכים ועבירות המתה" הופיעו מגבלות הזכאות לטיפול פרטני ומשפחתי לשנה אחת בלבד, בניגוד לשנתיים שהיה במקרה הקודם משנת 2017.

במסמך מ.מ.מ מופיע ש"הטיפול הפרטני ניתן למשך שנתיים ואמור להסתיים לא יאוחר משבע שנים ממועד הפטירה". אמנם קיימת אפשרות להרחבה לשנתיים, אולם אנחנו מקבלות תלונות ממשפחות רבות על סיום הטיפול בחלוף שנה כשהן רק בתחילת עיבוד האובדן ובעיצומו של משפט פלילי. האלמנות, המאבדות את יקיריהן במעשי רצח אכזריים, חוות התרסקות ופגיעה נפשית שדורשות התערבות ותמיכה טיפולית ממושכת. הן זקוקות לתמיכה ייעודית בגידול ילדים יתומים מאב.

לכן בקשתנו היא להקצות משאבים להרחבת הזכאות לקבלת טיפול פרטני לאלמנות לתקופה ממושכת יותר. התמיכה הזאת תמנע הדרדרות בני המשפחה שתגרום לקופת המדינה הוצאות רבות יותר.

בכבוד רב,

רותי אלדר, עו"ד
היועצת המשפטית של הארגון

לרה צינמן
יו"ר ארגון משפחות נרצחים ונרצחות